

การสำรวจ คัดเลือก และเก็บรวบรวมพันธุกรรมไม้ป่า

Exploration, Selection and Collection of Forest Genetic Resources

ประเสริฐ ตียนานท์ ¹	รัตนะ ไทยงาม ²	ธิตี วิสารัตน์ ²	บรรดิษฐ์ หงษ์ทอง ²
ประพันธ์ ผู้กฤตยาคามี ²	ประพาย แก่นนาค ²	สมบุญ บุญเย็น ²	วิโรจน์ ครองกิจศิริ ²
Prasert Tiyanon	Rattana Thaingam	Thiti Visarat	Bandit Hongthong
Prapant. Pukrittayakamee	Prapai Kangnang	Somboon Boonyuen	Viroj Krongkijisiri

Abstract

The purpose of this study on exploration, selection and collection of forest genetic resources was to conserve genetic diversity as an ex-situ conservation of some important valuable forest tree species. Exploration, selection and collection of plus trees were conducted both in the forest conservation areas such as national parks and wildlife sanctuary and in the forest protected areas including other areas. The operation revealed that 29 tree species were plus tree selected in the total of 877 clones. They were planted as clone bank for 300 rais (48 hectares) in 3 stations: Sa-kaerat Silvicultural Research Station, Surat-thani Silvicultural Research Station and Kamphaeng-phetch Silvicultural Research Station.

Key words: plus tree selection, ex-situ conservation, genetic diversity

บทคัดย่อ

การสำรวจ คัดเลือก และเก็บรวบรวมพันธุกรรมไม้ป่ามีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์ในระดับความหลากหลายทางสายพันธุ์ด้วยการอนุรักษ์นอกถิ่นกำเนิด ซึ่งได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา โดยได้ทำการสำรวจแหล่ง คัดเลือกชนิดไม้และเก็บรวบรวมสายพันธุ์แม่ไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า รวมทั้งเขตป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่ทั่วไป ผลการดำเนินงานปรากฏว่าได้ทำการคัดเลือกสายพันธุ์แม่ไม้ทั้งหมด 29 ชนิด จำนวน 877 สายพันธุ์ และทำการเก็บรวบรวมและปลูกเป็นแปลงรวบรวมสายพันธุ์กรรมไม้ป่า 3 แห่ง รวมจำนวน 300 ไร่ ณ สถานีวนวัฒนวิจัยสระแก้ว จังหวัดนครราชสีมา สถานีวนวัฒนวิจัยสุราษฎร์ธานี และสถานีวนวัฒนวิจัยกำแพงเพชร

คำสำคัญ: การคัดเลือกแม่ไม้ การอนุรักษ์นอกถิ่นกำเนิด ความหลากหลายทางสายพันธุ์

¹ นักวิชาการป่าไม้ 8ว. สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

² นักวิชาการป่าไม้ 8ว. สำนักวิจัยการจัดการป่าไม้และผลผลิตป่าไม้ กรมป่าไม้